

A Győri Ítéltábla a Dr. Kovács Eszter Ügyvédi Irodája által képviselt **felperesnek** a Tóth Ügyvédi Iroda által képviselt **alperes** ellen személyhez fűződő jog megsértése iránt indított perében a Veszprémi Törvényszék 2018. január 26. napján kelt 5.P.20.228/2016/97. szám alatt hozott ítélet ellen a felperes által 101. és 105., az alperes által 98. sorszám alatt benyújtott fellebbezés folytán - megtartott tárgyalás alapján - meghozta a következő

í t é l e t e t :

Az ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét részben megváltoztatja, és az alperes által a felperesnek fizetendő összeget 1.500.000 (egymillió-ötszázezer) forintra és ennek az elsőfokú ítéletben írt kamataira felemeli.

Ezt meghaladóan az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Köteles a felperes 15 nap alatt megfizetni az alperesnek 200.000 (kettőszázezer) forint másodfokú perköltséget.

A felmerült 1.012.240 (egymillió-tizenkettőezer-kettőszáznegyven) forint fellebbezési eljárási illeték az állam terhén marad.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s

Az elsőfokú bíróság által megállapított tényállás szerint az alperes büntetés-végrehajtási intézet hajtotta végre a felperes előzetes letartóztatását 2012. december 5-től 2013. február 4-ig, 2013. február 11-től 2014. november 10-ig, 2014. november 17-től 2015. március 2-ig, 2015. március 9-től 2015. április 13-ig, 2015. április 20-ától 2015. július 6-ig, 2015. július 13-tól 2015. július 20-ig. A felperes előzetes letartóztatását megalapozó büntetőeljárásban a Győri Ítéltábla 2015. november 25-én hozta meg Bf.75/2015/15. számú, a Veszprémi Törvényszék 2015. június 30-án kelt 9.B.408/2013/175. számú elsőfokú ítéletét részben megváltoztató, egyebekben azt helybenhagyó jogerős ítéletét. Ebben a felperest érintően 8 év, börtönben végrehajtandó szabadságvesztés büntetés került kiszabásra. Ezen körülményre tekintettel 2016. január 4-től 2016. január 11-ig, 2016. április 11-től 2016. április 18-ig, 2016. június 6-tól 2016. június 20-ig, 2016. szeptember 19-től 2016. szeptember 26-ig, 2016. október 24-től 2016. november 7-ig ugyancsak az alperes hajtotta végre a felperes szabadságvesztés büntetését börtön fokozatban. Ezen időtartamok alatt a felperes fogvatartása folyamatos volt.

A per tárgyát képező fenti időszakokban az alperesi intézetben három- és nyolcszemélyes zárkák voltak. A háromszemélyes zárka alapterülete 10,35 m², berendezési tárgyakkal csökkentett hasznos alapterülete 6,86 m². A nyolcszemélyes zárka alapterülete 21,65 m², berendezési tárgyakkal csökkentett hasznos alapterülete 14,82 m² volt. Minden zárkában ajtóval leválasztott wc található. A per tárgyát képező időszakban az alperes telítettsége 130144% volt.

A felperes az előzetes letartóztatáson alapuló teljes fogvatartását olyan zárkákban töltötte, amelyekben az egy főre jutó nettó mozgástér nem érte el a 4 m²-t. Felperes az alperes által

végrehajtott börtön fokozatú teljes fogvatartását olyan zárkákban töltötte, amelyekben az egy főre jutó nettó mozgástér meghaladta a 3 m²-t.

A felperes Chron betegségben szenved, a fogvatartását megelőző időszakban remisszió esetén normál táplálkozást folytatott.

Felperes az általa igényelt, részére 2014. június 1-től kiírt roboráló étrend keretében ebédre dupla adagot kapott, melyet 2014. november 27-től külön dobozba bekészítve tárltak.

A felperes módosított keresetében mindösszesen 12.653.000 forint kártérítés és ennek 2014. november 10. napjától járó késedelmi kamata megfizetésére tartott igényt a zsúfolt elhelyezése, illetve az étellemezéssel kapcsolatos sérelmeivel összefüggésben.

A zsúfolt elhelyezés tekintetében kérte annak megállapítását, hogy az alperes az emberi méltósághoz fűződő személyiségi jogát megsértette.

Az alperes ellenkérelmében kérte a kereset elutasítását, és a felperes perköltségben történő marasztalását. A perbeli időszakban fennálló zsúfoltság tényét az alperes nem vitatta. Hivatkozása szerint az alperest befogadási kötelezettség terheli, mérlegelési lehetősége nincs, nem hivatkozhat telítettségre, férőhelyek hiányára. A börtönviszonyok objektív körülményeiért az alperes felelőssége kizárt. Az alperes vitatta az étellemezéssel összefüggő kereseti kérelem megalapozottságát is.

Az elsőfokú bíróság fellebbezéssel támadott ítéletében megállapította, az alperes azzal, hogy a felperes fogvatartásának a rendelkező részben írt időszakai alatt nem biztosította a jogszabályban előírt mozgástérrel, megsértette a felperes emberi méltósághoz fűződő személyiségi jogát.

Kötelezte az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperes részére 1.300.000 forintot és ezen összegnek 2014. november 10. napjától a kifizetés napjáig járó törvényes mértékű késedelmi kamatát. Ezt meghaladóan a keresetet elutasította. Egyben kötelezte a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az alperesnek 635.000 forint perköltséget.

Megállapította, hogy a felmerült 75.707 forint költséget, valamint a 759.200 forint eljárási illetéket az állam viseli.

Ítéletének jogi indokolása szerint a Ptké. 8. § /1/ és /2/ bekezdése értelmében a minimális mozgástér hiányán alapuló kereseti kérelmet részben a régi Ptk., részben a Ptk. alapján, míg a 2014. június 1-jétől 2015. június 6-ig terjedő időszak tekintetében az étellemezésen alapuló kereseti kérelmet a Ptk. alapján kell-e elbírálni.

Hivatkozott a rPtk. 75. § /1/ bekezdésre, 76. §-ára és a 84. § /1/ bekezdés a./ pontra, illetve a Ptk. 2:42. § /2/ bekezdésre, 2:51. § /1/ bekezdés a./ és e./ pontjaira, valamint a 2:52. § /1/-/3/ bekezdésre.

Rögzítette, hogy a felperes fogvatartásának szabályait 2014. december 31. napjáig az 1979. évi 11. tvr. (Bvtvr.), valamint a 6/1996. (VII.12.) IM rendelet, 2015. január 1. napjától a 2013. évi CCXL. törvény (a továbbiakban: Bvtv.) és a 16/2014. (XII.19.) IM rendelet szabályozta.

Megállapította, hogy a 6/1996. (VII.12.) IM rendelet 137. § /1/ bekezdése szerint a zárkában elhelyezhető létszámot úgy kell meghatározni, hogy minden elítélre lehetőleg 6 m³ légtér és lehetőség szerint 3 m² mozgástér jusson. Ugyanezen rendelet 239. § /1/ bekezdése értelmében a zárkában elhelyezhető létszámot úgy kell meghatározni, hogy személyenként lehetőség szerint 10 m³ légtér és 4 m² mozgástér jusson.

A felperes 2012. december 5-től 2015. július 20-ig előzetesen letartóztatott volt, börtön fokozatú szabadságvesztését 2015. november 25-től kezdődően töltötte. A fogvatartása idején hatályos jogszabályi rendelkezések alapján az alperes a 2012. december 5-től 2015. július 20-ig terjedő időszak alatt mindvégig 4 m² életteret volt köteles biztosítani a felperesnek azzal, hogy 2014. december 31. napjáig e jogszabályi kötelezettsége nem kategorikus, hanem lehetőség szerinti volt. A 16/2014. (XII.19.) IM rendelet 121.§ /1/ és /2/ bekezdéseinek 2016. december 31-ig hatályos rendelkezései értelmében az alperes kötelezettsége férfi elítélt esetében legalább 3 m² mozgástér biztosítása volt. A 32/2014. (XI.03.) AB határozat 2015. március 31-i hatállyal megsemmisítette a 6/1996. (VII.12.) IM rendelet 137. § /1/ bekezdését.

A felperes az alperes által becsatolt zárka kimutatásban foglalt időpontokat, zárkasám adatokat nem vitatta. Ez alapján megállapítható, hogy 2012. december 5. napjától 2015. július 20. napjáig, összesen 924 napra, amíg a felperes előzetes letartóztatásban volt a jogszabályi előírás szerint mindvégig 4 m² alatti mozgástér volt biztosított. Ugyanakkor 2016. január 4-től 2016. szeptember 26. napjáig terjedő időszakban - az ítélet indokolás 9. oldal 1. bekezdésében rögzített időtartamokban - a felperes már szabadságvesztés büntetését töltötte és a számára biztosított mozgástér 3,42 m² - 3,7 m² között volt, tehát meghaladta a jogszabályban előírt 3 m²-t.

A törvényszék álláspontja szerint a felperes a fogvatartásának időtartamára a büntetés-végrehajtási szervvel büntetés-végrehajtási jogviszonyba került, melynek során az őt megillető jogok annyiban módosulnak a büntetés-végrehajtás céljából fakadóan, amilyen mértékben azt az irányadó jogszabályok rendelkezése megengedi, és amilyen mértékben az elkerülhetetlen.

Kiemelte, hogy a jogsértés alatt nem egy jogellenes magatartás hátrányos következményét, a kárt, hanem a jogellenes magatartást magát kell érteni. Ebből következően a személyiség-védelem felróhatóságtól független, objektív szankciójának alkalmazásához kizárólag a jogellenes magatartás tényét kell igazolni, az esetlegesen bekövetkezett vagy látható sérelem nagyságának e szankciók körében nincsen jelentősége. Az objektív alapú szankciók elsődleges célja a jogsértő helyzet felszámolása, nem kívánja meg a felróhatóságot. A sérelmet szenvedett személy a jogsértés ténye miatt kérheti az erkölcsi jellegű és az elkövető felróhatóságától független szankciót, azaz a jogsértés objektív jogkövetkezményeinek alkalmazását.

A jogsértő oldalán csak abban az esetben nem keletkezik felelősség a személyiségi jogokat sértő magatartásával összefüggésben, ha sikeresen tud igazolni jogellenességet kizáró okot.

Tényként állapította meg, hogy a bv intézet telítettsége a perbeli időszakban 130-140 % volt. Álláspontja szerint az alperes által is elismert zsúfoltság ténye megalapozza a személyiségi jogsértés megtörténtének bíróság általi megállapítását, mint objektív jogkövetkezmény alkalmazását.

Ekörben hivatkozott a Kúria Pfv.IV.21.654/2015/11. számú részítéletében foglaltakra. Ezen határozatra hivatkozással megállapította, amennyiben a büntetés-végrehajtási intézet az IM rendeletben meghatározott fogvatartás során irányadó kötelezettségét nem teljesíti, azzal felróható magatartást tanúsít.

A többszemélyes zárkában a megfelelő, egy főre jutó mozgástér biztosításának elmaradása embertelen, megalázó bánásmódot jelent, a zsúfolt elhelyezés önmagában alkalmas az emberi méltóság megsértésére. Így az alperes eljárása jogszabálysértő volt, ami a felperesnek kárt, illetve sérelmet okozott. Ezért a felelősség alól akkor sem mentesülhet, ha eljárása nem volt felróható (Győri Ítéltábla Pf.III.20.014/2017/3. sz. ítélet).

Összegezve megállapította, hogy a felperest a zsúfolt elhelyezéssel okozott jogsértés miatti hátrány kiküszöbölésére alkalmas nem vagyoni kártérítés, illetve sérelemdíj illeti meg, előbbi köztudomású tényként értékelhető hátrány bekövetkezte, utóbbi a személyiségi jogsértés ténye alapján. A törvényszék az összecszerűség megállapítása során a Ptk.206.§ (3) bekezdése szerint mérlegelte a peradatokat, a jogsértések súlyát, a felperes által előadott hátrányokat, valamint a fogvatartás időtartamát és jellegét. A bíróság figyelemmel volt azon körülményre is, hogy a szűkös elhelyezési körülményekben közrehatottak az alperes objektív adottságai is.

A mérlegelésnél figyelembe vette, hogy a Bvtv. 10/A. §-a alapján az államtól igényelt kártalanítás 1 napra eső összege 1.200-1.600 forint. Ezen túlmenően értékelte a nem vagyoni kártérítés és a sérelemdíj összegénél az együttesen elszenvedett hátrányokkal arányban álló és a kialakult ítélkezési gyakorlatnak megfelelő összecszerűséget.

Az elsőfokú bíróság az élelmezés tekintetében a felperes keresetét nem ítélte megalapozottnak, mivel az alperes kétséget kizáróan bizonyította, hogy korlátozott anyagi lehetőségei ellenére is biztosította az ebédadagok megduplázásával a felperes energia- és tápanyag hiányának pótlását, kondíciójának javítását. Tény, hogy a diétával kapcsolatos felperesi igényre a Házirendben előírt határidő alatt késedelem nélkül reagált, mely körülményt felperes a keresete módosításával maga is elismerte. Ugyanakkor figyelemmel volt arra is, hogy a felperes testsúlycsökkenésének pontos oka nem volt megállapítható, tehát álláspontja szerint az étkezéssel összefüggésben a felperes az őt terhelő bizonyítási kötelezettségének nem tett eleget, ezért ekörben a keresetet teljes egészében elutasította.

A perköltségről a Pp. 81. § /1/ bekezdése alapján határozott figyelemmel arra, hogy a felperes pernyertességi aránya csupán 10 %-os volt, míg 90 %-ban pervesztes lett.

Az elsőfokú ítélet ellen a felperes és az alperes is fellebbezést nyújtott be.

A felperes fellebbezésében elsődlegesen kérte az elsőfokú ítélet megváltoztatását és a kereseti kérelmének történő helytadást. Másodlagosan az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezését és az elsőfokú bíróság új eljárás lefolytatására történő utasítását.

Fellebbezésének indokolása szerint az elsőfokú bíróság ítélete iratellenes, önmagának ellentmondó. Hivatkozott a 16/2014. (XII.19.) IM rendelet 121. § /1/ és /2/ bekezdésre. Kiemelte, hogy a Szombathelyi Törvényszék Büntetés-végrehajtási Csoportja a Bv.86/2017/11. számú végzésében - bár később ez a végzés hatályon kívül helyezésre került - megállapította, hogy az alperes a fogvatartás tartama alatt nem biztosította a szabadságvesztés büntetését töltő felperes részére az előírt mozgásteret. Ugyanezen végzés megállapította azt a tényt is, hogy a felperes számára a jogszabályban előírt 4 m²-nél kevesebb, 3 m² alatti mozgástér volt biztosítva.

Téves az elsőfokú ítélet indokolásának 9. oldal 1. bekezdésében rögzített azon megállapítás, amely szerint az alperes 924 napon át sértette meg a felperes előzetes fogvatartásának idején a jogszabályi kötelezettségét. Az elsőfokú bíróság a börtönfokozatú, 54 napos szabadságvesztés időszakára szintén tévesen állapította meg, hogy a nevezett időszakban a felperes részére az előírt élettér biztosított volt. Ezen időszakban is a felperes részére 4 m²-nél jelentősen kevesebb, 3 m² alatti mozgástér állt rendelkezésére. Ezen tényt szintén megállapította a Büntetés-végrehajtási Csoport hatályon kívül helyezett, már hivatkozott végzése.

Vitatta az elsőfokú bíróság által megállapítottösszecszerűséget is. Kiemelte, hogy a bírói gyakorlatban már a rövidebb ideig tartó jogsértések esetén is minimum 6.500 forint/napi tételt ítélték meg. Ezért egy olyan hosszán elhúzódó jogsértésnél, mint a felperes esete, indokolt a napi tétel magasabb összegben történő megállapítása. Hivatkozott a Győri Ítéltábla és a Pécsi Ítéltábla megjelölt ítéleteiben foglaltakra.

Jogszabálysértő a bíróság azon hivatkozása, hogy a napi összeg megállapításánál figyelemmel volt a Bvtv. 10/A. §-ában meghatározott állami kártalanítási gyakorlatra. Ez véleménye szerint figyelembe nem vehető.

Az alperes fellebbezésében az elsőfokú ítélet megváltoztatását és a felperes keresetének a teljes elutasítását kérte. Igényt tartott az első és a másodfokú perköltség megfizetésére is.

Fellebbezésének indokolásában vitatta a jogalapot, és azösszecszerűséget is. Rögzítette, hogy álláspontja szerint a Magyar Állam felelőssége állapítható meg a perbeli esetben. Hivatkozott a Bvtv. 10/A. § és 10/B. §-ában foglaltakra. Megítélése szerint ezen jogszabályi rendelkezések visszamenőlegesen is alkalmazhatók.

Kiemelte, hogy a Kúriának az elsőfokú bíróság által meghivatkozott döntése nem bír kötelező erővel. Azzal is érvelt, hogy a döntés sem rögzíti a büntetés-végrehajtási intézet felelősségét, csak azt, hogy az elítélt és a büntetés-végrehajtási intézet között jogviszony áll fenn.

Hangsúlyozta, hogy a perbeli esetben a felperes, mint elítélt és az alperes között komplex büntetés-végrehajtási jogviszony van. Ezen jogviszonynak azonban nem kizárólag az egyes büntetés-végrehajtási intézetek az alanyai, hanem pl. az Igazságügy Miniszter, az Országos Büntetés-végrehajtási Parancsnokság, illetve a Magyar Állam.

Kiemelten hivatkozott arra, hogy a jogszabályi előírások értelmében az alperest befogadási kötelezettség terheli, az elítélt befogadását a túltelítettségre hivatkozással nem utasíthatja vissza. Azért sincs jogellenes magatartás, mivel nem állapítható meg a jogsértő személye. Ebben a szövevényes jogviszonyban az alperesi büntetés-végrehajtási intézet nem tehető felelőssé. Kiemelte, hogy az állam feladat ellátási kötelezettsége nem élvezhet kisebb jogvédelmet, mint a felperes emberi méltósághoz fűződő joga.

Hangsúlyozta, téves az a megközelítés, hogy a felperes kizárólag a büntetés-végrehajtási intézettel, mint önálló jogi személlyel áll jogviszonyban, és ezért a Magyar Állam nem perelhető.

Az alperes fellebbezése nem alapos, míg a felperes fellebbezése kis mértékben alapos.

Az elsőfokú bíróság az szükséges és elégséges körben lefolytatta a bizonyítási eljárást, a beszerzett bizonyítékokat a rPp. 206. §-ának megfelelően helyesen, okszerűen, összességükben értékelve megalapozott tényállást állapított meg. Az ítéltábla az elsőfokú bíróságnak az elhelyezés tekintetében hozott érdemi döntését - azösszecszerűség kivételével - az alábbiak szerint osztotta.

Az alperes fellebbezési érvelésére figyelemmel az ítéltábla elsődlegesen abban a kérdésben foglalt állást, hogy személyhez fűződő jogot sért-e, ha jogszabályban meghatározott fogvatartási körülményeket az előírt minimális mozgástér biztosításával nem teszik lehetővé a fogvatartott számára, illetve ezen ok miatt az alperes kártérítési felelőssége megállapítható-e.

Megalapozottan állapította meg az elsőfokú bíróság, hogy az előzetes letartóztatás 924 napja során (2012. december 5. - 2015. július 20.) az alperes a jogszabályban előírt 4 m² mozgásteret nem biztosította a felperes részére, ezt az alperes sem vitatta.

Ugyanakkor az elsőfokú bíróság a zárkimutatás adatai alapján (94. szám alatt csatolva) helyesen állapította meg, hogy a felperes a börtön fokozatú szabadságvesztésének 2016. január 4. napjától 2016. november 7-i közötti 54 nap során az elsőfokú bíróság által meghivatkozott jogszabályi rendelkezésekben meghatározott 3 m² mozgásteret biztosította a felperes részére.

A zárkakimutatásban foglaltakat a felperes nem tett vitássá és ez alapján tényként állapítható meg, hogy 2016. január 4. és 11., 2016. április 11.-18-ig, illetve október 24-november 7-ig a 3 fős cellában két fő került elhelyezésre, így 3,42 m² élettér jutott. 2016. június 6-20-ig, illetve szeptember 19-november 26-ig a 8 fős zárkában 4 fő került elhelyezésre, így 3,7 m² volt a felperes számára biztosított mozgástér. Tehát ezen időszakban az alperes személyiségi jogsértést nem követett el.

Az ítéletábra álláspontja szerint 2012. december 5-től 2015. július 20-ig terjedő időszakban folyamatos jogsértésről van szó, ezért a Ptk. 8.§./2/ bekezdése alapján az 1959. évi IV. törvény, a régi Ptk. rendelkezései az irányadók. Az elsőfokú bíróság a 2014. június 1-jétől 2015. július 6-ig terjedő, az élelmezésen alapuló kereseti kérelem tekintetében helyesen rögzítette, hogy ezen kereseti kérelmet a 2013. évi V. törvény (Ptk.) rendelkezései alapján kell elbírálni.

A Kúria és a Győri Ítéletábra által is követett ítélkezési gyakorlat szerint, ha az alperes a felperes előzetes fogvatartásának 924 napos időtartama alatt nem biztosította a minimális nagyságú mozgásteret a felperes részére, az ilyen módon történő elhelyezése önmagában alkalmas az emberi méltóság megsértésére. A szabadságvesztés büntetés végrehajtása nem érintheti a fogvatartott alapvető szabadságjogait, emberi méltóságát, az emberséges bánásmódhoz való jogát. A többszemélyes zárkában a megfelelő, egy főre jutó mozgástér biztosításának elmaradása embertelen, megalázó bánásmódot jelent.

Ezért az elsőfokú bíróság helyesen jutott arra az álláspontra, hogy a felperes fogvatartásával összefüggésben őt ért sérelem miatti kárigényét az önálló jogalanyiséggel rendelkező büntetés-végrehajtási intézettel szemben érvényesítheti.

Téves az alperes azon hivatkozása, hogy a Magyar Állam felelőssége állapítható meg, illetve a felperes az alperessel komplex büntetés-végrehajtási jogviszonyban áll, ezért az alperes felelőssége kizárt.

A szabadságvesztés végrehajtása, vagy a szabadság elvonásával járó egyéb fogvatartás a büntetés-végrehajtási szerveknek a közhatalom gyakorlása során kifejtett olyan intézkedő tevékenysége, amelyre az államigazgatási jogkörben okozott károkozás szabályait kell alkalmazni (BH2001.319.). Ebből következően az rPtk. 349. § /1/ bekezdése és a 339. § /1/ bekezdése alapján azt kellett az eljárás során vizsgálni, hogy az alperes jogellenes és felróható magatartást tanúsított-e a felperessel szemben, amellyel okozati összefüggésben a felperesnek kára keletkezett.

A kereset jogalapjaként megjelölt rPtk. 349. §-ának alkalmazása szempontjából államigazgatási jogkörben okozott kárnak csak az az államigazgatási jellegű, tehát a közhatalom gyakorlása során kifejtett szervező, intézkedő tevékenységgel, illetve ennek elmulasztásával okozott kárt lehet tekinteni. E tevékenységet az állam önálló jogi személyiségű, önálló felelősségű szervein keresztül

fejt ki. Ha ennek során éri kár a károsultat, azt az adott szervvel és nem az állammal szemben érvényesítheti.

Az rPtk. 28. § /1/ bekezdése értelmében az állam kizárólag a vagyoni viszonyok alapján tartozik kártérítési felelősséggel. Ilyen minőségben az állam személyiségi jogot nem sértett, kárt nem okozott. Az állam kártérítési felelőssége pedig csak akkor vizsgálható, ha jogszabály kifejezetten így rendelkezik. Az állam helytállási kötelezettsége csak kivételesen, törvényben meghatározott esetekben érvényesül. Ilyen, az állam helytállási kötelezettségét kimondó jogi szabályozás a perrel érintett időszakban még nem létezett, ezért a perben érvényesített jogsértésért nem az állam, hanem a büntetés-végrehajtási intézet felel. (Kúria Pfv.IV.21.654/2015/11.)

A fentiek alapján téves az alperes azon fellebbezési érvelése is, hogy a Bvtv. 10/A. és 10/B. §-ai alapján visszamenőleges kártalanításra van lehetőség. Ezen jogszabályi rendelkezések 2017. január 1. napján léptek hatályba, ezért az ezt megelőző jogviszonyokra nem alkalmazhatók.

Az alperes nem mentesülhet a kártérítés fizetési kötelezettsége alól arra hivatkozással, hogy a befogadási kötelezettségének teljesítése miatt magatartása nem felróható. A személyiségi jogsértés megállapíthatósága objektív jellegű kérdés, független akár az alperes magatartásának a felróhatóságától is. A szűkös költségvetési források önmagukban nem szolgálhatnak a kártérítési felelősség alóli kimentési okként. (Kúria Pfv.IV.21.344/2015/6.)

Ezt követően az ítéletábra a felperesi fellebbezést bírálta el.

Az ítéletábra elsődlegesen rögzíti, hogy a felperes fellebbezése a módosított keresetének történő helytadásra irányult, ugyanakkor fellebbezés indokolása az élelmezéssel kapcsolatos költségek tekintetében indokolást nem tartalmazott.

Ezen kereseti kérelem tekintetében az ítéletábra arra az álláspontra helyezkedett, hogy az elsőfokú bíróság a bizonyítási eljárást teljes körűen lefolytatta, az eljárási adatokat a Pp.206.§-ában foglalt érveknek megfelelően összességükben értékelte. Ez alapján megalapozottan jutott arra az álláspontra, hogy a rPp. 164. § /1/ bekezdése alapján a felperes az őt terhelő bizonyítási kötelezettségének nem tett eleget. Ugyanakkor az alperes kétséget kizáróan bizonyította, hogy korlátozott anyagi lehetőségei ellenére is biztosította a felperesnek az energia és tápanyag hiányának pótlását, kondíciójának javítását. Azt a tényt a felperes is elismerte, hogy a házirendben előírt határidő alatt késedelem nélkül reagált a felperes diétával kapcsolatos igényére. A felperes betegségének remissziójára tekintettel pedig a legkevesebb korlátozással volt indokolt a felperes étrendjének az összeállítása. Ezért a felperes keresetét megalapozottan utasította el az általa részletesen kifejtett indokok alapján, amelyeket az ítéletábra is teljes körűen osztott.

A perrel érintett időszakban hatályban lévő régi Ptk. 84.§ (1) bekezdés e) pontján keresztül érvényesülő rPtk. 355.§ (1) bekezdése értelmében a kárért felelős személy köteles az eredeti állapotot helyreállítani, ha pedig az nem lehetséges, vagy azt a károsult alapos okkal nem kívánja, köteles a károsult vagyoni és nem vagyoni kárát megtéríteni. A (4) bekezdés alapján kártérítés címén a károkozó körülmény folytán a károsult vagyonában beálló értékcsökkenést és az elmaradt vagyoni előnyt, továbbá azt a kárpótlást vagy költséget kell megtéríteni, amely a károsultat ért vagyoni és nem vagyoni hátrány kiküszöböléséhez szükséges.

Mindezek alapján a felperest a zsúfolt elhelyezéssel okozott jogsértés miatti joghátrány kiküszöbölésére alkalmas nem vagyoni kár illeti meg. Az ítéletábra az összegszerűség megállapítása

során a Pp. 206.§ (3) bekezdése szerint mérlegelte a peradatokat, a jogsértések súlyát, a felperes által előadott hátrányokat. Nyomatékkal vette figyelembe a túlsúlyolt körülmények között történt fogvatartás hosszú, 924 napos időtartamát. Mellőzte a mérlegelés köréből az alperes objektív adottságainak és a Bv.tv.10/A., és 10/B.§-ában meghatározott összecszerűség értékelését.

Tekintettel volt a kialakult és az ítéletábra által is követett ítélezési gyakorlatban meghatározott összecszerűségekre is. Mindezeket együttesen értékelve az ítéletábra megítélése szerint az elszennvedett hátrányokkal arányban álló kártérítés összege 1.500.000 forint. Ezt meghaladóan a felperes kártérítési igénye megalapozatlan, mert nem igazolt olyan hátrányokat, amelyek magasabb összegű nem vagyoni kártérítés megítélését tennék indokolttá.

Mindezen indokok alapján az ítéletábra az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp. 253. § /2/ bekezdése alapján részben megváltoztatta.

A másodfokú eljárásban a felperes túlnyomórészt pervesztes lett, ezért az ítéletábra a Pp. 81. § /1/ bekezdése alapján felperest kötelezte az alperes felmerült, másodfokú perkieltségének a megfizetésére. Ennek összegét a 32/2003. (VIII.22.) IM rendelet 3. § /5/ és /6/ bekezdésében foglaltak szerint bruttó 200.000 forintban állapította meg.

A peres eljárásban a felperes teljes személyes kiölségmentességben részesült, míg az alperes személyes illetékmentes, ezért a felmerült fellebbezési eljárási illetéket a 6/1986. (VI.26.) IM sz. rendelet 13. § /1/ bekezdése és 14. §-a, valamint az Itv. 4. § /1/ bekezdése, illetve 5. § /1/ bekezdés c./ pontja alapján az állam viseli.

Győr, 2018. június 14.

Dr. Havasiné dr. Orbán Mária sk.
a tanács elnöke

Dr. Vass Mária sk.
előadó bíró

Dr. Molnár Andrea sk. bíró